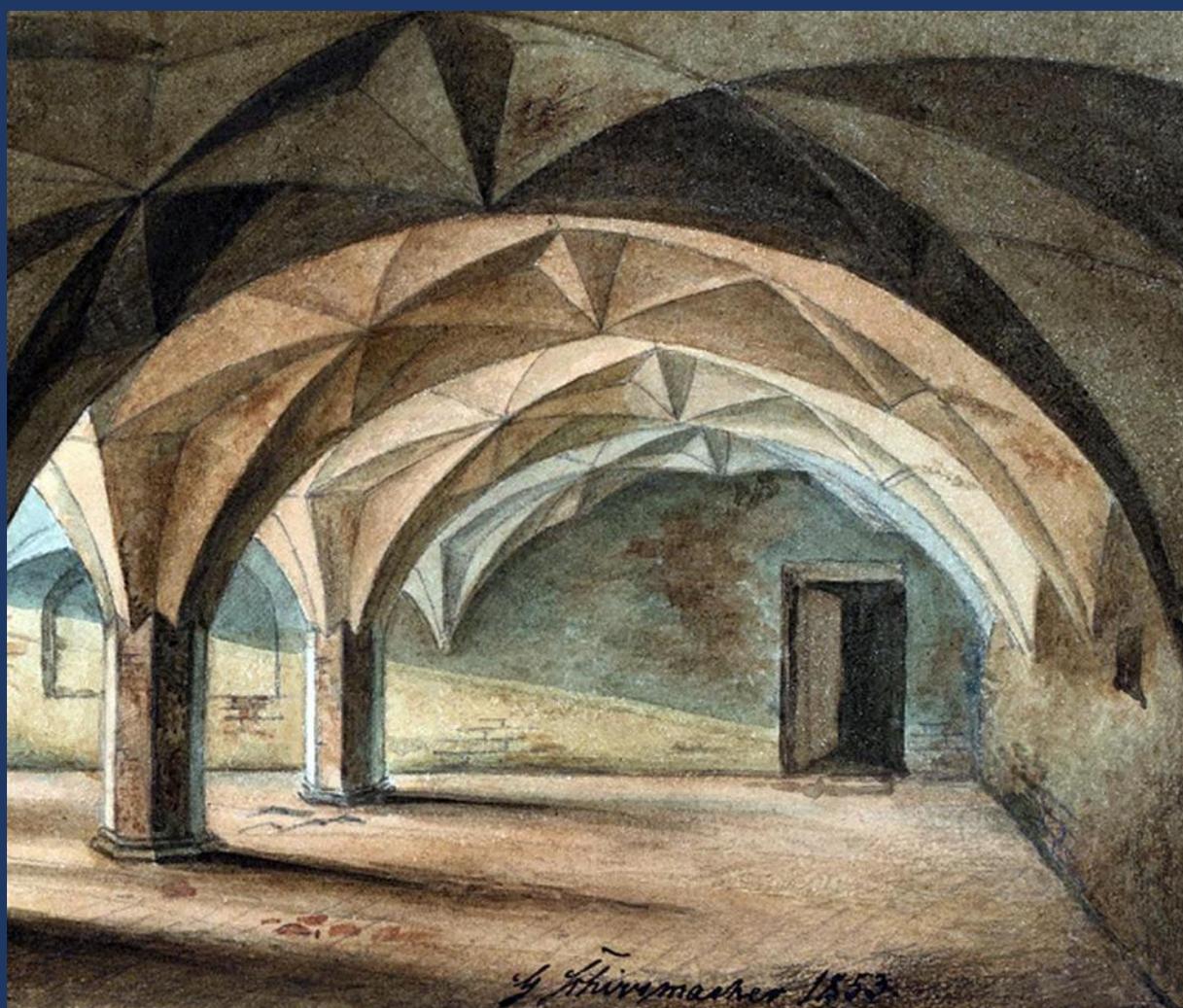

Georg Theodor Schirmacher

Twórczość artystyczna w gdańskim okresie działalności

Katalog wystawy cyfrowej

Na okładce:

Klasztor brygidek w Gdańsku, wnętrze refektarza według stanu z 1848 r.

Georg Theodor Schirmacher, 1853 r.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9648.

Wystawa cyfrowa „Georg Theodor Schirmacher (1833-1864) : twórczość artystyczna w gdańskim okresie działalności” dostępna na stronie:

<https://archiwumcyfrowe.photoshelter.com/index/G0000yhWqmv4PClc>

© Stowarzyszenie Liber Pro Arte

Zadanie dofinansowano ze środków Urzędu Miejskiego w Gdańsku

Stowarzyszenie Liber Pro Arte

ul. Długa 28

00-950 Warszawa

e-mail: liberproarte@liberproarte.eu

SŁOWO WSTĘPNE

Celem wystawy cyfrowej pt. „Georg Theodor Schirmmacher (1833-1864) : twórczość artystyczna w gdańskim okresie działalności” jest wprowadzenie zbioru unikatowych rysunków do szerokiego dyskursu naukowo-kulturalnego i przywrócenie pamięci o zasłużonym (aczkolwiek nieco zapomnianym) architekcie urodzonym w Gdańsku. Schirmmacher był niemieckim architektem, absolwentem prestiżowej berlińskiej Akademii Budowlanej i członkiem Towarzystwa Architektów w Berlinie. Mimo, iż zmarł w młodym wieku i nie zdołał w pełni wykorzystać swojego talentu, to na trwałe zapisał się w historii architektury jako współtwórca gmachu Kunsthalle w Hamburgu, i pozostawił po sobie wartościową spuściznę artystyczną.

Prace plastyczne autorstwa Schirmmachera znajdują się w zbiorach renomowanych (głównie niemieckich) instytucji naukowo-kulturalnych, w tym w Starej Galerii Narodowej w Berlinie, czy Muzeum Architektury przy Uniwersytecie Technicznym w Berlinie. Jak dotychczas znacznie mniej znany pozostawał prezentowany na niniejszej wystawie zespół kilkudziesięciu cennych rysunków Schirmmachera, ze zbiorów Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Wystawa cyfrowa jest nie tylko nowoczesną i wygodną formą udostępnienia publiczności tych dzieł sztuki, nie tylko zapewnia bezpieczeństwo – co obecnie ma istotne znaczenie – ale nade wszystko pozwala dotrzeć do licznych odbiorców, stanowiąc dla nich niewyczerpalne źródło inspiracji i przyczyniając się tym samym do rozwoju życia kulturalnego Miasta Gdańska.

Rysunki prezentowane na niniejszej wystawie przedstawiają wysoką wartość artystyczną, a ponadto ukazują najwybitniejsze zabytki Gdańska, rodzinnego miasta Schirrmachera. Jednocześnie należy podkreślić ich unikatowy charakter, bowiem nie znajdują one swojego odpowiednika w zbiorach żadnego z gdańskich muzeów, archiwów czy bibliotek. Jest to jedyny w Polsce zbiór dzieł artystycznych tego autora, który dotychczas nie był szeroko udostępniany, a tym samym pozostawał całkowicie nieznanym dla mieszkańców Gdańska. Wystawa cyfrowa ma więc pionierski charakter i wyrażamy nadzieję, że w istotny sposób przyczyni się do znacznego wzbogacenia ikonografii Gdańska.

Obecnie twórczość Schirrmachera w zasadzie niemal zupełnie nie funkcjonuje w świadomości miłośników i znawców dziejów Gdańska. Nazwisko architekta nie pojawia się w żadnym z polskojęzycznych wirtualnych słowników i encyklopedii, czy popularnych portali internetowych poświęconych historii i kulturze Gdańska. Wyrażamy głębokie przekonanie, iż dzięki opracowaniu rysunków i ich udostępnieniu online, twórczość artystyczna Schirrmachera zostanie wreszcie w pełni doceniona i stanie się bezcennym źródłem inspiracji dla lokalnych badaczy, artystów i edukatorów.

Niniejsza wystawa nie mogłaby się odbyć bez życzliwości Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk, który udostępnił unikatowy zespół rysunków, jak i bez wspaniałomyślniej pomocy Urzędu Miejskiego w Gdańsku, który dofinansował niniejsze zadanie. Pragniemy złożyć serdeczne podziękowania Władzom i Pracownikom tych szacownych Instytucji.

Zadanie dofinansowano ze środków Urzędu Miejskiego w Gdańsku

GEORG THEODOR SCHIRRMACHER (1833-1864)

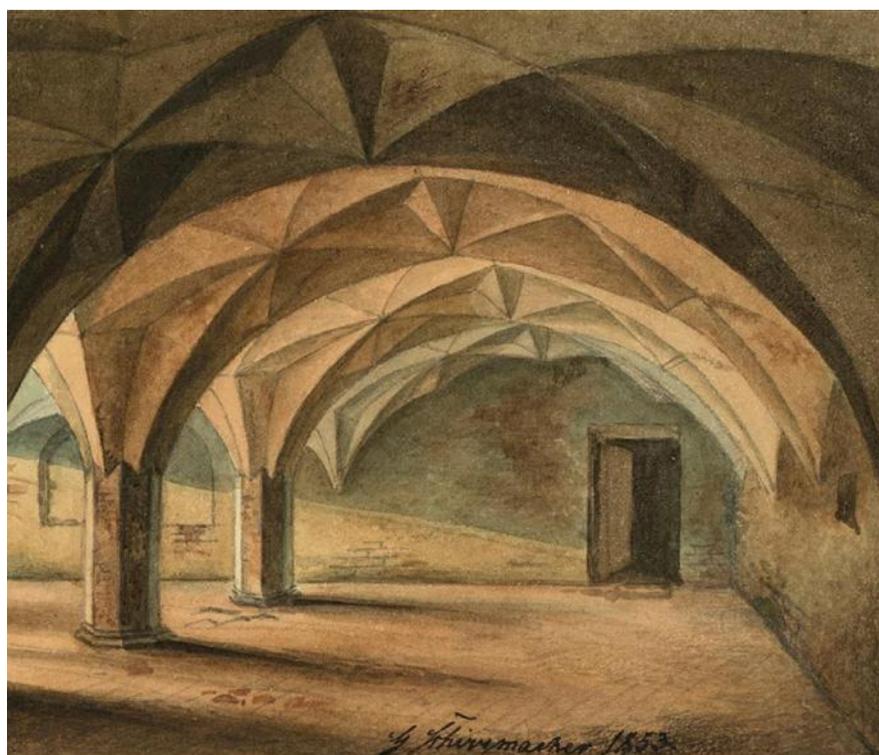
i jego działalność artystyczna

Georg Theodor Schirmacher urodził się w 31 sierpnia 1833 r. w Gdańsku, był synem nauczyciela Carla Fridricha z Królewca i gdańszczanki Wilhelminy Juliany z domu Rumerk. Wczesną edukację odbył w rodzinnym mieście, za sprawą swego ojca (który był członkiem Towarzystwa Miłośników Sztuki) od najmłodszych lat zainteresował się kulturą artystyczną i zabytkami Gdańska. Wyrazem tych młodzieńczych fascynacji jest widok z mostu nad rzeką Nową Motławą na Bramę Strągiewną (tzw. Strągwie Mleczne, niem. Milchkannentor) na Wyspie Spichrzów w Gdańsku z 1850 r. (il. 1), jedna z najwcześniejszych prac Schirmachera jaką prezentujemy na wystawie cyfrowej. Monumentalna wieża, stanowiąca dominantę całej kompozycji, dobitnie ukazuje walory obronne dawnych fortyfikacji miejskich.

Natomiast z 1853 r. pochodzi widok wnętrza refektarza dawnego klasztoru brygidek w Gdańsku (il. 2), *nota bene* jest to jedyna akwarela w prezentowanym na wystawie zbiorze. Obok niewątpliwych walorów artystycznych tego dzieła, na podkreślenie zasługuje jego wartość ikonograficzna, bowiem szczegółowo ukazuje wygląd nieistniejącego już zabytku. Jednak klasztor brygidek został zburzony w latach 1849-1851, a więc zanim Schirmacher wykonywał swoją pracę, na co wskazuje również adnotacja umieszczona na verso: *Kloster Refectorium zů Danzig im jetzt abgebrochenen Brigitten Kloster.*

Il. 1. Georg Theodor Schirmmacher, Widok z mostu nad rzeką Nową Motławą na Bramę Stągiewną, 1850 r., oł., pap. naklejony na karton (Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9667).

Il. 2. Georg Theodor Schirmmacher, Dawny klasztor brygidek, wnętrze refektarza według stanu z 1848 r. (fragment), 1853 r., tusz, akw., pap. naklejony na karton (Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9648).

Wspomniana powyżej akwarela jest bowiem powtórzeniem znanego dzieła Johanna Carla Schultza, które przechowywane jest w zbiorach Muzeum Narodowego w Gdańsku. Fakt, że Schirmacher skopiował dzieło mistrza w żaden sposób nie umniejsza walorów artystycznych tej wspaniałej akwareli. Zresztą nie jest to jedyny przykład naśladowania przez Schirmachera dzieł gdańskich artystów. Podobnie jest w przypadku nieco wcześniejszego widoku z wału na Wieżę więzienną i Katownię w Gdańsku z 1850 r. (il. 3), dla którego pierwowzorem było dzieło Hermanna Porscha. W tym okresie swojej twórczości Schirmacher kopiował widoki gdańskich zabytków, co pozwoliło mu doskonalić warsztat rysownika, tak istotny w profesji architekta.

Il. 3. Georg Theodor Schirmacher, Wieża Więzienna i Katownia, widok od pn.-zach., 1850 r., oł., pap. naklejony na karton (Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9663).

W 1853 r. Schirmacher zdał egzamin na mierniczego, co otworzyło mu drogę do kariery architekta. W 1854 r. przeprowadził się z Gdańska do Berlina, gdzie rozpoczął studia w słynnej Akademii Budowlanej. Natomiast w 1855 r. został członkiem prestiżowej Stowarzyszenia Architektów w Berlinie. W tym też roku powrócił na pewien czas do Gdańska, w związku z pogarszającym się stanem zdrowia jego ojca. W rodzinnym mieście spędził kilka tygodni, wówczas to wykonał szereg prac, które dowodnie świadczą, iż ich autor odznaczał się niepoślednim talentem artystycznym.

W 1855 r. Schirmacher wykonał przeszło dwadzieścia rysunków najważniejszych zabytków świeckiej i sakralnej architektury Gdańska, jak chociażby Ratusza Staromiejskiego, Dworu Artusa, Dwór Bractwa św. Jerzego (il. 4), Wielkiej Zbrojowni, czy kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (Mariacki) i kościoła Świętej Trójcy i dawnego klasztoru franciszkanów. Na uwagę zasługuje bogactwo i różnorodność ujęć, w zbiorze znalazły się zarówno widoki ogólne, elewacje i szczegóły dekoracji zabytkowych obiektów, czy wyposażenie i wystrój wnętrz kościołów, gmachów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych.

Il. 3. Georg Theodor Schirmacher, Dwór Bractwa św. Jerzego, widok od pd.-zach., 1855 r., oł., pap. naklejony na karton (Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9674).

Po ukończeniu studiów i zdaniu egzaminu na budowniczego w 1862 r., odbył *grand tour* po Włoszech i Grecji. Owocem tych podróży są m.in. akwarele arcydzieł architektury antycznej, przechowywane w Starej Galerii Narodowej w Berlinie. Natomiast największym osiągnięciem Schirrmachera jako architekta był projekt konkursowy na gmach Kunsthalle w Hamburgu, złożony wspólnie z Hermannem von Hude w 1863 r. Co prawda, projekt został zrealizowany w kolejnych latach, to jednak architektowi nie było dane tego doczekać. Schirrmacher zmarł 6 listopada 1864 r. w Berlinie i choć odszedł w młodym wieku, to zdołał jednak zapisać się w dziejach kultury europejskiej jako wyróżniający się architekt i artysta.

Gdańskie rysunki autorstwa Schirrmachera odznaczają się wysokimi walorami artystycznymi, formy architektoniczne ukazano zgodnie z zasadami perspektywy i z zachowaniem proporcji, a detale architektoniczno-rzeźbiarskie, posągi, malowidła i wytwory rzemiosła artystycznego przedstawiono wręcz z dokumentacyjnym zacięciem. Jednocześnie artysta, który był silnie związany emocjonalnie z Gdańskiem, zdołał w umiejętny sposób uchwycić niepowtarzalny klimat miasta i scharakteryzować jego mieszkańców. Tym bardziej zdumiewa fakt, że unikatowy zespół rysunków gdańskich nie doczekał się dotychczas szczegółowego opracowania i całościowego opublikowania. Wyrażamy nadzieję, że niniejsza wystawa i katalog w pewnym zakresie przyczyni się do zmiany tego stanu rzeczy.

GEORG THEODOR SCHIRRMACHER (1833-1864)
twórczość artystyczna w gdańskim okresie działalności

KATALOG

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. BRYGIDY I KLASZTOR

Poz. kat. 1.

Przedmiot: klasztor (niezachowany), wnętrze refektarza według stanu z 1848 r.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1853 r.

Sygn. i dat.: *G.Schirrmacher 1853. Verso dat. i napis: (1848) | Kloster Refectarium zů Danzig im jetzt abgebrochenen Brigitten Kloster.*

Technika: oł., tusz, akw., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 295 x 130 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9648.

KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. TRÓJCY I KAPLICA P.W. ŚW. ANNY ORAZ KLASZTOR D. FRANCISZKANÓW (ob. siedziba Oddziału Sztuki Dawnej Muzeum Narodowego w Gdańsku)

Poz. kat. 2.

Przedmiot: szczyt fasady kościoła, widok od zachodu.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis z dat.: *Trinitatis K. 19/7 55.*

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 350 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9658.

Poz. kat. 3.

Przedmiot: stalle, fragmenty trzech zapelecków.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis: *Chorstuhle in Trinitatis Danzig. Dat.: 19/7 55.*

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 350 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9659.

Poz. kat. 4.

Przedmiot: szczyt fasady kaplicy, widok od północnego-zachodu.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis: *St. Annen. Dat.: 20/7 55.*

Technika: oł., pap. Naklejony na kart.

Wymiary: 210 x 185 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9660.

Rys. naklejony na wspólny podkład kart. z rys. nr inw. 9665.

Poz. kat. 5.

Przedmiot: wnętrze krużganków klasztornych.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, l. 50. XIX w.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 200 x 160 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9662-1.
Rys. naklejony na wspólny podkład kart. z rys. nr inw. 9662-2.

Poz. kat. 6.

Przedmiot: wnętrze krużganków klasztornych.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, l. 50. XIX w.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 207 x 185 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9662-2.
Rys. naklejony na wspólny podkład kart. z rys. nr inw. 9662-1.

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. WNIĘBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ PANNY MARIII (MARIACKI)

Poz. kat. 7.

Przedmiot: wnętrze nawy środkowej transeptu i prezbiterium.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, l. 50. XIX w.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 150 x 265 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9649.

Poz. kat. 8.

Przedmiot: wnętrze zachodniej części nawy głównej z widokiem na chór muzyczny z prospektem organowym.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.
Napis: *Westschiff der Pfarrkirche*. Dat.: 3/8 55.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 220 x 350 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9650.

Poz. kat. 9.

Przedmiot: kruchta przy drugim przęśle nawy południowej z portalem dwudzielnym zw. Bramą Ławników: widok od pd. oraz profil słupka dzielącego portal.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.
Dat.: 24/7 55.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 140 x 220 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9653.
Rys. naklejony na wspólny podkład kart. z rys. nr inw. 9652.

Poz. kat. 10.

Przedmiot: portal dwudzielny południowej elewacji transeptu (osadzony w niszy wspólnej z oknem), zw. Bramą Wysoką (Radnych): widok oraz profile nadproża, słupka dzielącego portal i obramienia niszy.

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.

Dat.: 24/7 55.

Napis: *Portale an der Marien Kirche Danzig.*

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 185 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9652.

Rys. naklejony na wspólny podkład kart. z rys. nr inw. 9653.

Poz. kat. 11.

Przedmiot: portal elewacji południowej nawy, zw. Bramą Kaletniczą: widok, Profil laskowania archiwolty, detal zdobienia.

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.

Napis: *Marienkirche.*

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 350 x 250 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9651.

Poz. kat. 12.

Przedmiot: stalle, fragment z dekoracją.

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.

Napis: *Chorstuhl in St. Marien Danzig.* Dat.: 24/7 55.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 220 x 350 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9654.

Poz. kat. 13.

Przedmiot: świecznik wiszący koszowy dwunastoramienny z figurą Matki Boskiej z Dzieciątkiem (niezachowaną): widoki całości i fragmentu.

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.

Napis: *Marienkirche.* Dat.: 27/7 55.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 350 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9655.

Poz. kat. 14.

Przedmiot: figura św. Anny Samotrzeć, ustawiona na wsporniku (w przejściu do kruchty południowej).

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.

Napis: *Heilige Anna | Madonnenbild Pfar.* Dat.: 30/7 55.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 140 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9657.

Rys. naklejony na podkład kart. wspólny z rys. nr inw. 9673.

Poz. kat. 15.

Przedmiot: tryptyk z „Sądem Ostatecznym” Hansa Memlinga: skrzydło lewe, szkic obrazu oraz studium głowy.

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, l. 50. XIX w.

Napis: *Linker Flügel des Jünges Gerichts von | Memling.*

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 225 x 350 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9656.

RATUSZ GŁÓWNEGO MIASTA (ob. Muzeum Gdańska)

Poz. kat. 16.

Przedmiot: Wielka Sala Rady (tzw. Sala Czerwona), wystrój wnętrza.

Przekrój pionowy okna fasady I. piętra z widokiem fragmentu ściany zachodniej z fryzem.

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.

Dat.: 23/7 55.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 165 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9672.

Rys. naklejony na podkład kart. wspólny z rys. nr inw. 9671.

Poz. kat. 17.

Przedmiot: Wielka Sala Rady (tzw. Sala Czerwona), wystrój wnętrza.

Fragment stropu z tondem ze sceną Modlitwy Salomona.

Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 180 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9671.

Rys. naklejony na podkład kart. wspólny z rys. nr inw. 9672.

Poz. kat. 18.

Przedmiot: Wielka Sala Rady (tzw. Sala Czerwona), wystrój wnętrza.
Fragment gzymsu środkowego ściany zachodniej: widoki frontalny i od spodu.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.
Napis: *Rathaus Danzig*.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 195 x 180 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9673.
Rys. naklejony na podkład kart. wspólny z rys. nr inw. 9657.

Poz. kat. 19.

Przedmiot: Wielka Sala Rady (tzw. Sala Czerwona), wystrój wnętrza.
Fragment stropu ze sceną posiedzenia senatu pod przewodnictwem konsulów Serwiliusza i Appiusza.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 200 x 320 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9670.

DWÓR ARTUSA (ob. siedziba Muzeum Gdańska)

Poz. kat. 20.

Przedmiot: pomnik króla Augusta III (niezachowany) oraz detale balustrady.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.
Napis: *Verte / Meissner*. Adnotacje oł.
Technika: oł., papier naklejony na karton.
Wymiary: 220 x 350 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9676.

Poz. kat. 21.

Przedmiot: detale portalu głównego (medalion z płaskrzeźbionym popiersiem króla Władysława IV i dekoracja przyłuczna) oraz szkice boazerii ściennej i dwóch detali figuralnych.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.
Technika: oł., papier naklejony na karton.
Wymiary: 220 x 350 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9676v.

DWÓR BRACTWA ŚW. JERZEGO
(ob. siedziba Stowarzyszenia Architektów Polskich)

Poz. kat. 22.

Przedmiot: widok od południowego-zachodu.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.
Napis i dat.: *Hauptwache 22/7 55.*
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 210 x 230 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9674.
Rys. naklejony na wspólny podkład kart. z rys. nr inw. 9675.

Poz. kat. 23.

Przedmiot: szkicowy rzut klatki schodowej.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 185 x 110 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9675.
Rys. naklejony na wspólny podkład kart. z rys. nr inw. 9674.

WIELKA ZBROJOWNIA
(ob. siedziba Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku)

Poz. kat. 24.

Przedmiot: fragment fasady wschodniej ze studzienką.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.
Napis z dat.: *Danzig 55.*
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 225 x 350 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9668.

Poz. kat. 25.

Przedmiot: dwa maszkarony nad wejściami do wież fasady wschodniej oraz głowa lwa w kluczu łęku portalu elewacji zachodniej.
Autor i data: Georg T. Schirmmacher, 1855 r.
Napis i dat.: *Larven Zeughaus 6/8 55.*
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 295 x 175 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9669.

KAMIENICA FERBERÓW (ZW. „ADAM I EWA”)¹

Poz. kat. 26.

Przedmiot: płaskorzeźba ze sceną „Wygnań z raju”, zdobiąca drzwi wejściowe fasady.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis: *Fenster Leubüing Danz Adam u Eva*. Dat.: 6/8 55.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 220 x 345 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9677.

ZŁOTA KAMIENICA (TZW. DOM STEFFENSÓW lub DOM SPEIMANNA)²

Poz. kat. 27.

Przedmiot: fasada.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis z dat.: *Danzig | 28/7 55*.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 220 x 350 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9678.

KAMIENICA (ul. Mariacka 18)

Poz. kat. 28.

Przedmiot: widok wnętrza sieni ze schodami i antresolą.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis i dat.: *Haustl. Frauengasse 18 - 29/ 55*.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 220 x 350 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9679.

¹ Gdańsk, ul. Długa 28.

² Gdańsk, ul. Długi Targ 41.

KAMIENICA (ul. Piwna 1)

Poz. kat. 29.

Przedmiot: fasada.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, l. 50. XIX w.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 220 x 350 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9680.

BRAMA STĄGIEWNA Z BASZTAMI (TZW. STĄGWIE MLECZNE)

Poz. kat. 30.

Przedmiot: widok z mostu nad rzeką Nową Motławą.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1850 r.
Sygn. i dat.: *Schirrmacher* | 1850. Napis z dat.: *Winteraufhname Jahr 1841*.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 200 x 175 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9667.

ZESPÓŁ PRZEDBRAMIA (ul. Długa): WIEŻA WIĘZIENNA I KATOWNIA

Poz. kat. 31.

Przedmiot: Wieża Więzienna i Katownia, widok od północnego-zachodu.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1850 r.
Sygn. i dat.: *copirt* / v. *Schirrmacher* | 1-6/10 50.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 190 x 255 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9663.

Poz. kat. 32.

Przedmiot: widok od południowego-zachodu, z Wieżą Wyżynną na pierwszym planie.
Autor i data: Georg T. Schirrmacher, l. 50. XIX w.
Technika: oł., pap. naklejony na kart.
Wymiary: 175 x 150 mm.
Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9666.

Poz. kat. 33.

Przedmiot: Katownia: widok od północnego-zachodu oraz profile gzymsów.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis: *Peinkammer*. Dat.: 20/7 [55].

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 310 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9664.

Poz. kat. 34.

Przedmiot: Katownia: detale wystroju kamieniarskiego na elewacji szczytu północnego.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, 1855 r.

Napis: *Details an der Peinkammer*.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 215 x 150 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9665.

Rys. naklejony na podkład kart. wspólny z rys. nr inw. 9660.

Varia

Poz. kat. 35.

Przedmiot: klasztor, widok wnętrza niezidentyfikowanego pomieszczenia.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, l. 50 XIX w.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 165 x 160 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9661-1.

Rys. naklejony na podkład kart. wspólny z rys. nr inw. 9661-2.

Poz. kat. 36.

Przedmiot: klasztor, widok wnętrza niezidentyfikowanego pomieszczenia.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, l. 50 XIX w.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 175 x 230 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9661-2.

Rys. naklejony na podkład kart. wspólny z rys. nr inw. 9661-1.

Poz. kat. 37.

Przedmiot: grupa ludzi różnej profesji, studium postaci.

Autor i data: Georg T. Schirrmacher, l. 50 XIX w.

Technika: oł., pap. naklejony na kart.

Wymiary: 350 x 220 mm.

Instytut Sztuki PAN, nr inw. 9681.

Zadanie „Georg Theodor Schirmacher (1833-1864) :
twórczość artystyczna w gdańskim okresie działalności”
dofinansowano ze środków Urzędu Miejskiego w Gdańsku

